

SZAKMAI TANULMÁNYÚT

Dr. Mollay Jánosné

A szakmai tanulmányút a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság hegyvidéki erdészetében volt. Az erdészet a várost délről és nyugatról körülölelő erdőben gazdálkodik. Az elmúlt század utolsó negyedében megkezdett fenyvesítés eredményeképpen, ma 56% a fenyő. A fenyvesítéssel egy időben áttértek a sarjerdő-gazdálkodásról a szálerdő-gazdálkodásra. Ez a folyamat még ma sem fejeződött be teljes mértékben, mert a volt közbirtokossági erdőben maradt még átalakítási feladat, de ez már minimálisnak mondható. A fenyvesítés azonban nem hatott károsan a soproni erdőkre, mert csak nagyon kevés elegytelen folt keletkezett. Az elegyítés részben tudatosan történt, részben az előző állományok magvaiból, sarjaiból. A Deák-kút felett láthatjuk a századfordulón ültetett soros elegyítés eredményét. 85 éves állományba eredetileg vörösfenyőt, lucfenyőt, szlavón tölgyet ültettek soronként. Ma már az eredeti sorok csak részben láthatók, mert a mélyebb helyeken a luc uralkodik, magasabban pedig a csodálatos növekedésű szlavón tölgyek.

Ahogy továbbhaladunk, egy 40 éves tölgyállományhoz jutunk. Gondosan nevelt erdő. Ha nem is az egész területen, de foltokban megtaláljuk a tölgyneveléshez szükséges második szintet gyertyánból, hársból. Az útszegélyen néhány öreg, későn fakadó tölgyet láthatunk. Sajnos makkot nem teremnek.

Erdeifenyves, tölgyes, bükkös folt után, ismét tölgyes következik. Majd elegyes luc-, erdeifenyő, vörösfenyő idős állomány (70 év) sarjtölgyekkel, közben fiatal foltokkal. Majd elérkeztünk egy frissen felújított területre. Ezen a részen a lucfenyő elérte egészséges korának határát, le kellett termelni, de felújítása azonnal megtörtént vörösfenyő, lucfenyő, bükk elegyítéssel. Ismét idős, 70 éves állomány következik, melyben annak idején a soros elegyítést alkalmazták, de itt már jegenyefenyő is elegyedik, de lehet, hogy ezek az előző állomány utódai.

A következő látnivaló 25 éves, tölgyes-bükkös, természetes újulat. Idejében végeztük az ápolást, tisztítást, és ezt meghálálja az állomány. A szemben levő hegyoldal a Várhely oldala, 2700 éves földvár és halomsírok jelzik, hogy Sopron és környéke már akkor is lakott volt. Meredek oldalán erdeifenyves és tölgyes elegy védi a talajt a lemosástól. Elérkezünk a „Hálakó”-höz, melyet az egyetem állítottatott a városnak hálából, hogy a Trianon után menekülő főiskolát szeretettel befogadta, és otthont biztosított részére.

A kövesárok gyalogséta kiindulópontja, a Béke-kilátóhoz. De az eső esett rendületlenül. Az erdésznek nem idegen az eső. Kinyíltak az esernyők, és megindult a tömeg, vidáman beszélgetve, mintha ragyogó napsütés lett volna: „nem vagyunk cukorból!” felkiáltással. (Mert akkor már régen semmivé váltunk volna, hiszen munkánk közben annyit ázunk.) A sétaút állapota a

kerületek megszűnésének az áldozata. Még itt-ott nyomokban láthatók a régi gondos kerületvezető erdész vízlevezető csatornái, de már nincs gazdájuk.

Utunk 30 éves tölgyes között visz, második szintben lucfenyővel. A sekély talaj nem kedvez a lucnak, de jó szolgálatot tesz a tölgytörzsek feltisztításához. Az hiszem, göcsmentes tölgy fűrészárura a jövőben is szükség lesz. Mire felérkezünk a kilátóhoz, megáll az eső, és gyönyörködhetnek a résztvevők a kilátásban. A kilátó 1975-ben épült, *Somfalvi György* erdőmérnök tervei alapján a környék anyagából. A kilátó körül 120 éves tölgyes-bükkös természetes újulata biztosítja a jövő állományát.

A völgy felé haladva luc természetes újulattal találkozunk. Az ötvenes években szűfoltokban megjelent a természetes újulat. A köröket kétszer bővítettük, majd az állomány letermelése után az üres részeket bükkal újítottuk fel. Többször tisztítottunk benne, nagyon sok karácsonyfát termeltünk belőle. Láthatjuk, nagy ígéret van az állományban. A völgybe leérve frissen erdősített területhez jutottunk. A bükkcsemeték nagyon nehezen viselték a hosszsan tartó szárazságot.

A séta után jólesett a tízórai, mely után megújult erővel ültünk be ismét az autóbuszokba. A Rák-patak völgyében vitt tovább utunk. Itt már eltűntek a sarj gyertyánállományok, helyettük szép, fiatal fenyvesek díszlenek, mindig valami lombfa kíséretében. Észre lehet venni, hogy általában itt a csapadék 150–200 mm-rel több, az átlaghőmérséklet pedig 1,5 °C-szal alacsonyabb, mint a városban. Az Alpok hatása érezhető itt, ahol *Roth* professzor úrnak még ma is élő nevelési kísérlete látható. Az állomány kora 100 év. Szerencsére fái épek, egészségesek, így semmi ok, hogy letermeljük. Az út mellett öreg lucfenyőcsoportok álltak, melyek kb. 120 évesek voltak. Letermelésük nem akkor történt, amikor a legnagyobb értéket adták volna.

Addig mentünk autóbuszainkkal, míg elfogyott az út, vissza kellett fordulni. De egy kis gyalogséta alatt magunkba szívtuk az öreg, asztalfői szálalóerdő éltető levegőjét. Boldogok voltunk, hogy láthatunk 130 éves, még élet-erős fákat, és *Roth* professzor úr emlékkövénél, a néma emlékezés alatt, biztos arra is gondolt mindenki, hogy jó lenne, ha gyermekeink, utokaink is ilyen szép, egészséges, értékes erdőkben sétálhatnának mindenütt.

A TALÁLKOZÓN RÉSZT VEVŐK NÉVSORA

Andrésiné Ambrus Ildikó (Ásotthalom), Bacskó József (Balassagyarmat), Bakonyi Mihályné (Kiskunhalas), Barát Mónika (Bejczygyertyános), Bauerné Hédl Teréz (Sopron), dr. Bársony Lajos (Sopron), Bátor Albertné (Eger), Berkenyei Andrásné (Balassagyarmat), dr. Bezzegh Lászlóné (Sopron), Biróné Márton Zsuzsanna (Miskolc), Boda Katalin (Székesfehérvár), Bolgár Józsefné dr. (Sopron), Bor Sándorné (Jánoshalma), Bódi György (Répáshuta), Bódi Györgyné (Réháshuta), Bódi Ferencné (Somogyuszob), Börzsönyiné Vörös Klára (Budapest), Csikosné Fehér Valéria (Uzsa), dr. Csötönyi József (Budapest), Dóró Katalin (Nyíregyháza), Elek Miklósné (Debrecen), Esztó Piroska (Budapest), dr. Fadgyas Kálmánné (Eger), Farkas Béláné (Budapest), Fazekas Béláné (Baja), Fejes Zoltánné (Tatabánya), Fekete Miklósné (Győr), Fűfek Katalin (Oroszlány), Fittler Ottó (Mosonmagyaróvár), Fittlerné Kiss Anna (Mosonmagyaróvár), Földi Lajosné (Debrecen), Frankó János (Nyíregyháza), Gaál Györgyné (Sárvár), Gádori Vilmosné (Tapolca), dr. Gál János (Sopron), Gálné Földházi Anna (Nagykovácsi), Gáspár-Hantos Géza (Budapest), Gáspár-Hantos Gézáné (Budapest), Gembiczki Ferencné (Mátraalmás), dr. Göttli István (Zalaegerszeg), Göttli Kinga (Zalaegerszeg), dr. Göttliné Orbán Róza (Zalaegerszeg), Haberle János (Budapest), Haberle Jánosné (Budapest), Halápiné Kemény Zsuzsanna (Szeged), Hellser Géza (Tata), Herczeg Miklós (Budapest), Hegedüs Edit (Somogyuszob), dr. Herpay Imre (Sopron), Hopp Eszter (Bak), Horváth Ildikó (Sárvár), Horváth Valéria (Nagyatád), Horváthné Adomány Emma (Sopron), Horváthné Sándor Erzsébet (Budapest), Huszár Pálné (Arló), Imics Gabriella (Nagykanizsa-Surd), Imre Ferencné (Nagykanizsa), Ipacs Józsefné (Pusztavám), dr. Jablonkay Zoltánné (Budapest), Jagicza Attila (Százhalombatta), Jakobszen Nóra (Budapest), Janata Etelka (Pári), Jóba Ágnes (Budapest), Kardosné Ács Judit (Sopron), dr. Kárpátiné Ugron Anikó (Brennbergbánya), Keszthelyiné Jereb Katalin (Budapest), Kériné Kalácska Ildikó (Balassagyarmat), dr. Király Pál (Budapest), Kiss Gyuláné (Vasvár), Kissné Szabó Gabriella (Pilismarót), Kocsisné Dobos Ildikó (Kaposvár), Kollár Gabriella (Mosdós), dr. Koller Erzsébet (Budapest), Kondor Katalin (Sopron), Kondorné Szenkovits Mariann (Sopron), Korek Károlyné (Miskolc), Kornis Iris (Sopron), Kovács Gyuláné (Eger), Kovács Jánosné (Nyírbátor), Kovács Jánosné (Romhány), Kovácsné Gergác Judit (Lenti), Kováts Zsuzsánna (Bánhorváti), Kuntz Zoltán (Sopron), Kurucz Józsefné (Szendehegy), Kuzma Józsefné (Nagykanizsa-Bajcsa), Lajtai Csabáné (Sopron), László Györgyné (Tata), Lengyel Zoltán (Pécs), Lengyelné Molnár Katalin (Pécs), Lohrmann Ervin (Zirc), Lohrmann Ervinné (Zirc), dr. Madas Katalin (Budapest), Magyar Imréné (Budapest), Magyar Tiborné (Lajosmizse), dr. Marjai Zoltánné (Budapest), Markó Miklósné (Sárvár), Markovics Judit (Székesfehérvár), Marschall Tamásné (Budapest), Marsovszky Istvánné (Szeged), Mastalír Ernő (Sopron), Mastalírné dr. Zádor Márta (Sopron), Mezei Istvánné (Nyíregyháza), Mlinarcsik Mihályné (Császár), dr. Mollayné Madas Gabriella (Sopron), Molnárné Valkó Melinda (Budapest), Nagy Jánosné (Felsőtárkány), Nagy Julianna (Debrecen), Németh Éva (Budapest), Németh Gizella (Budapest), Németh Mária (Sopron), Oravecz Józsefné (Szirák), Ormos Balázsné (Sopron), dr. Pallay Mária (Sopron), Pankotai Eszter (Kecskemét), Papp Ferencné (Baja), Páli Lászlóné (Sárvár), Perjés Miklósné (Szár), Pettko-Szandtner Aldaárné (Baja), Pécsváradi Ferencné (Kőszeg), Polner Frigyes (Ásotthalom), Polner Frigyesné (Ásotthalom), Polner Katalin (Ásotthalom), Pöntör Györgyi (Tatabánya), Prág Ferenc (Budapest), dr. Rác Zózsef (Sopron), dr. Ráczné dr. Schneider Ildikó (Sopron), Reményfi Lászlóné (Eger), Rencsiné Ágh Márta (Tállya), Rendes Béláné (Debrecen), Roth Matthaea (Sopron), Sashalmi-né Németh Edit (Szentá), Sárdi Ferencné (Gödöllő), Schalkhácz Sára (Miskolc), Seres Lászlóné (Tatabánya), Skerlanicz Sára (Győr), dr. Solyimos Rezső (Budapest), Stein Judit (Veszprém), Steiner Józsefné (Miskolc), dr. Szabó Árpádné (Kaposvár-Kaposfüred), Szabó Jánosné (Nyíregyháza), Szaszik Mária (Budapest), Szaszikó Istvánné (Ópusztaszer), Szeidemann Istvánné (Balassagyarmat), Szidor Judit (Debrecen), dr. Szidor Lászlóné (Debrecen), dr. Szodfridt István (Sopron), dr. Szodfridt Istvánné (Sopron), Szűts Szabolcsné (Belsőlóránd), Takács Istvánné (Pecöl), dr. Tóth Árpád (Miskolc), Tóth Edit (Budapest), Tóth Mihály (Nyíregyháza), dr. Újváriné dr. Jármany Éva (Mátrafüred), Unyi Mária (Gyöngyös), dr. Varga Szabolcs (Sopron), Vargáné Mayer Ilona (Tatabánya), Vass Sándorné (Szeged), Vperdi Irina (Budapest), Veres Imréné (Berettyóújfalu), Veszeli Istvánné (Pörböly), Vinczéné Szabó Anna (Budapest), Viniczai Sándor (Budapest), Vörös Istvánné (Surd), Walterné Csurka Eszter (Budapest), Wágner Lajosné (Budapest), Zorvan Györgyné (Balassagyarmat), Zsilvölgyi Lászlóné (Eger).